

Spm. nr. S 2346

8) Til videnskabsministeren af:

Jacob Buksti (S):

»Vil ministeren redegøre for sine overvejelser i relation til overvismand Torben M. Andersens udtalelse om højtuddannedes hjerneflugt i et skattefinansieret uddannelsessystem med fri ret til efterfølgende at flytte til lavere skatter i udlandet?«

Skriftlig begrundelse

I Berlingske Tidende 2. marts 2003 foreslår overvismand Torben M. Andersen at lade »flygtende hjerne delvist betale for deres uddannelse i Danmark«, f.eks. gennem en »uddannelseskonto« med deraf følgende større egenbetaling af uddannelsen, hvortil ministeren udtaler, at det er et problem, som vi er nødt til at forholde os til, og som han derfor vil arrangere en større konference om.

Jacob Buksti (S):

Det var sådan, at søndag den 2. marts lykkedes det for overvismanden, professor Torben M. Andersen, at ramme forsiden af Berlingske Tidende med et synspunkt og en idé om, at de højtuddannede selv skal betale for deres studier ud fra den rimelige økonomiske betragtning, at hvis det er sådan, at man har fået sin uddannelse i et skattefinansieret system, kan det jo privat være økonomisk rentabelt at flytte til udlandet med en lavere skat.

Derfor har overvismanden også senere udpenslet det i retning af, at der bør indføres et øget privat finansieringselement især hos de højere uddannelser.

Kl. 14.40

Til det siger videnskabsministeren, at det synes han er et problem, man bliver nødt til at forholde sig til, og derfor vil han arrangere en større konference om emnet. Derfor vil jeg da gerne høre, hvad ministerens tanker i den forbindelse nærmere går ud på.

Videnskabsministeren (Helge Sander):

Jeg vil gerne indledningsvis sige, at regeringen hilser debatten om hjerneflugt særdeles velkommen, derfor også tak for muligheden for, at vi kan vende det i spørgetiden i dag, for det er jo en del af den centrale debat, der handler om,

hvordan Danmark får råd til fremtidens velfærd.

Jeg vil også straks sige, at regeringen kan ikke tilslutte sig overvismand Torben M. Andersens forslag i den form, som det kommer til udtryk i Berlingske Tidende, og som spørgeren her redegjorde for. Det skyldes først og fremmest, at forslaget er i modstrid med regeringens skattestop, og dernæst er det også således, at forslaget vil hæmme den internationale mobilitet, som jeg for øvrigt ved flere lejligheder har tilkendegivet er særdeles vigtig.

Endelig for det tredje kan både private og offentlige virksomheder meget let ende med at betale prisen. Risikoen er nemlig, at der bliver udklækket færre højtuddannede, hvis det er således, at overvismandens forslag gennemføres.

Men problemet hjerneflugt skal heller ikke overvurderes. De nyeste tal viser, at Danmark kun afgiver ca. 100 højtuddannede mere om året, end vi modtager udefra. Som jeg gav udtryk for i Berlingske Tidende den 2. marts, synes jeg, det ville være en god ide at få en debat om afkastet af uddannelse og forskning.

Det Økonomiske Råd har jo i år valgt at sætte fokus på emnet. Rådet vil udarbejde to rapporter, så vidt jeg har forstået det, en om forskning og en om uddannelse, og de kommer begge to i løbet af indeværende år.

Regeringen vil med afsæt i bl.a. Det Økonomiske Råds rapporter holde en konference til efteråret om værdien af samfundets investeringer i både forskning og uddannelse. Konferencen skal bl.a. sætte fokus på, hvordan vi skaber så gode og attraktive rammer, at vi i fremtiden formår at tiltrække de dygtigste vidensarbejdere, forskere og studerende verden over.

Jacob Buksti (S):

Jeg vil da takke ministeren for svaret, men jeg vil bare gerne høre, om svaret skal forstås således, at regeringen klart afviser, at der skal indføres et øget privat betalingsselement i de højere uddannelser.

Altså er det sådan, at man på den ene eller anden måde gennem en uddannelseskonto eller direkte betaling skal betale et eller andet øget gebyr for en højere uddannelse, eller kan ministeren klart afvise, at noget sådant på noget tidspunkt vil indgå i regeringens overvejelser?

Videnskabsministeren (Helge Sander):

Nu vil det nok være lidt farligt at sige ja til det sidste på noget som helst tidspunkt. Men jeg kan